

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26787,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Polskie-podziemie-niepodleglosciowe-na-tle-ko.html>
03.03.2026, 16:32

Strona znajduje się w archiwum.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944-1956. Próba podsumowania” – Lublin.

20.11.2005

W dniach 20-22 listopada 2006 r. w Lublinie w Sali obrad Rady Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa zatytułowana „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944-1956. Próba podsumowania”. Została ona zorganizowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie oraz Zakład Historii Społecznej XX wieku Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Celem konferencji było ukazanie najważniejszych aspektów działalności polskiego podziemia niepodległościowego w Polsce na tle innych konspiracji antykomunistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1956. Konferencja miała również na celu przedstawienie najnowszego stanu badań nad powojenną konspiracją antykomunistyczną, wymianę doświadczeń, nawiązanie ścisłej współpracy między instytucjami i osobami zajmującymi się tą tematyką, jak również popularyzację wiedzy na ten temat szerszej opinii publicznej w Europie.

Konferencję otworzył dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie Jacek Welter oraz dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prof. dr hab. Henryk Gmiterek.

Udział w niej wzięło około 200 osób.

Obrady odbywały się według nowatorskiego modelu. Całość tematyki została podzielona na bloki tematyczne. W każdym z nich znalazły się referat, koreferat i dyskusja. Pierwszy dzień oraz przedpołudnie drugiego dnia poświęcone były charakterystyce polskiego podziemia niepodległościowego działającego w latach 1944-1956. Sesja popołudniowa drugiego dnia dotyczyła charakterystyki podziemia antykomunistycznego na Ukrainie, Litwie i Czechosłowacji. Trzeciego dnia konferencji wysłuchano wystąpień na temat obrazu podziemia antykomunistycznego w historiografii i literaturze w latach 1944-2005.

Konferencję zakończył panel dyskusyjny „Polskie podziemie niepodległościowe na tle konspiracji antykomunistycznej w Europie Środkowo-Wschodniej 1944-1956”. Wzięli w nim udział dr Petr Blažek (Czechy, Uniwersytet Karola w Pradze), dr Arūnas Bubnys (Litwa, Instytut Historii Litwy w Wilnie), prof. dr hab. Jan Lewandowski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), dr Rafał Wnuk (IPN Lublin, Instytut Studiów Politycznych PAN), dr hab. Janusz Wrona (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie). Panel poprowadził dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN).

Dodatkowym punktem programu była prezentacja multimedialna „Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956”, która zamknęła pierwszy dzień konferencyjny. Uczestnicy

konferencji mieli również możliwość obejrzenia wystawy „»Zaplute karły reakcji«. Polskie podziemie niepodległościowe 1944-1956”.

Na konferencji wygłoszone zostały następujące referaty i koreferaty:

- dr hab. Zdzisław Zblewski (IPN Kraków, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Założenia programowe polskiego podziemia niepodległościowego
- dr Janusz Marszałec (IPN Gdańsk), koreferat
- Agnieszka Łuczak (IPN Poznań), Relacje międzyorganizacyjne polskiej konspiracji antykomunistycznej
- dr Sławomir Poleszak (IPN Lublin), koreferat
- dr Tomasz Łabuszewski (IPN Warszawa), Formy działalności polskiego podziemia niepodległościowego
- dr Maciej Korkuć (IPN Kraków), koreferat
- Piotr Łapiński (IPN Białystok), Polskie podziemie niepodległościowe a mniejszości narodowe
- dr Dariusz Libionka (IPN Lublin, Instytut Filozofii i Socjologii PAN), koreferat
- dr Tomasz Balbus (IPN Wrocław), Aparat represji a polskie podziemie niepodległościowe
- dr Łukasz Kamiński (IPN Warszawa, Uniwersytet Wrocławski), Postrzeganie podziemia niepodległościowego przez polskie społeczeństwo
- prof. dr hab. Andrzej Friszke (Instytut Studiów Politycznych PAN), koreferat
- dr Marek Wierzbicki (Instytut Studiów Politycznych PAN), Konspiracja młodzieżowa w Polsce 1944-1956
- dr Jacek Wołoszyn (IPN Lublin), koreferat
- dr Wołodymyr Wiatrowycz (Ukraina, Instytut Ukrainoznawstwa Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie), Charakterystyka działalności podziemia ukraińskiego, próba analizy ilościowej i jakościowej
- dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk), koreferat
- dr Arūnas Bubnys (Litwa, Instytutu Historii Litwy w Wilnie), Charakterystyka działalności podziemia litewskiego, próba analizy ilościowej i jakościowej
- dr Piotr Niwiński (IPN Gdańsk, Uniwersytet Gdański), koreferat
- Kazimierz Krajewski (IPN Warszawa), Podziemie polskie, białoruskie i ukraińskie na Zachodniej Białorusi
- dr Rafał Wnuk (IPN Lublin, Instytut Studiów Politycznych PAN), koreferat
- dr Petr Blažek (Czechy, Uniwersytet Karola w Pradze), Próby tworzenia oporu zbrojnego na terenie Czechosłowacji po przejęciu władzy przez komunistów
- dr Łukasz Kamiński (IPN Warszawa, Uniwersytet Wrocławski), koreferat
- dr Grzegorz Motyka (IPN Warszawa, Instytut Studiów Politycznych PAN), Problem podziemia antykomunistycznego w historiografii sowieckiej w latach 1944-1991
- dr Alexander Gogun (Rosja, Uniwersytet Humboldta w Berlinie), Ukraińskie podziemie antykomunistyczne w historiografii ukraińskiej po odzyskaniu niepodległości
- dr Rimantas Miknys (Litwa, Instytut Historii Litwy w Wilnie), Litewskie podziemie antykomunistyczne w historiografii litewskiej po odzyskaniu niepodległości
- dr Dariusz Małysek (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Polskie podziemie niepodległościowe w historiografii komunistycznej w latach 1944-1989 oraz w latach 1989-2005

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

